

Il-Papa jistieden lill-bnedmin ta' rieda tajba sabiex ningħaqdu flimkien u nitolbu **għal kull min jissogra ħajtu sabiex jiġġieled għad-drittijiet fundamentali fi stati li jinsabu taħt dittatorjat jew f'demokraziji li għaddejjin minn xi križi.**

Qari: *Messaġġ ta' Papa Franġisku lill-partecipanti fil-Konferenza Internazzjonali dwar id-drittijiet umani (2018)*

Ħafna forom ta' ingustizzja għadhom jippersistu fid-dinja tal-lum. Filwaqt li parti mill-umanità tgħix fil-ġid, il-parti l-oħra tgħix bla dinjità u mingħajr drittijiet fundamentali, li huma mirfusa, imżebilha, injorati jew miksura. Fost affarijiet oħra, qed naħseb dwar tfal mhux imwielda li huma mċaħħda mid-dritt li jidhlu fid-dinja, f'dawk li m'għandhomx aċċess għall-mezzi indispensabbli biex jgħixu ħajja dinjituża, f'dawk li huma esklużi minn edukazzjoni adegwata, f'dawk li huma mċaħħda ingustament mix-xogħol jew li jkunu sfurzati li jaħdmu bħala skjavi, dawn li huma miżmuma f'kundizzjonijiet inumani, f'dawk li huma soġġetti għal tortura jew li huma mċaħħda mill-opportunità li jifdu lilhom infushom, f'dawk li jisfaw vittmi ta' għajbien sfurzat u l-familji tagħhom. Ħsibijiet jmorru wkoll fuq dawn kollha li jgħixu fi klima ddominata minn suspett u disprezz, li huma soġġetti għal atti ta' intolleranza, diskriminazzjoni u vjolenza minħabba r-razza, in-nazzjonalità jew ir-reliġjon tagħhom. Fl-aħħar nett, ma nistax ma niftakarx kemm nies isofru minn diversi vjolazzjonijiet tad-drittijiet fundamentali tagħhom fil-kuntest traġiku ta' kunflitt armat, filwaqt li n-negozjanti tal-mewt bla skrupli jsiru sinjuri bil-prezz tad-demem ta' ħuthom.

Mulej Alla tiegħi, inti kbir u setgħan;
l-għerf u l-imħabba tiegħek ma jitkejlux.
Inti ġejt biex issalva lil kulħadd,
lill-fqir u lis-sinjur, lil min hu mwarrab,
lil min hu dgħajjed u lil min hu b'saħħtu.
Għax int ġejt biex issalva lil kull min irid jisma' l-kelma tiegħek,
lil kull min irid jimxi warajk, lil kull min iħobbok.

Mulej, nixtieq nirringrazzjak b'qalbi kollha
għax int Alla ta' kulhadd u għal kulhadd.
Mulej, kemm hawn nies madwar id-dinja li qed ibatu
għax imčaħnda mid-drittijiet fundamentali
jew għax jinsabu mhedda minn ħaddieħor
jew mill-awtoritajiet ta' pajjiżhom!
Nixtieq nitlob għal dawk il-persuni li ma baqgħux siekta
quddiem l-ingustizzja u qabżu għad-drittijiet
tal-fqir, tal-batut, tal-imwarrab, tar-refuġjat
u ta' kull min qed jgħix fil-periferija tas-soċjetà.
Agħtihom l-għajnuna għax meta jkunu
qed jiġġieldu għad-drittijiet fundamentali tagħhom u tal-oħrajn
huma jkunu qegħdin ipogġu ħajjithom fil-periklu.
Kompli, Mulej, imliehom bis-saħħa u bil-kuraġġ
ħalli jħallu l-onestà u l-imħabba jmexxu l-azzjonijiet tagħhom,
u biex jaħdmu ħalli kull raġel, mara, tifel u tifla
jkunu inklużi fil-ħajja tal-komunità tagħhom.
Nixtieq nitlobok, Mulej, skont il-fehma ta' Papa Franġisku,
għal kull min jissogra ħajtu
sabiex jiġġieled għad-drittijiet fundamentali
fi stati li jinsabu taħt dittatorjat
jew f'demokraziji li għaddejjin minn xi križi.

KANT

Qari: *Mill-katekezi ta' Papa Franġisku waqt udjenza ġenerali dwar il-fidi u d-dinjità umana (Awwissu 2020)*

Fil-kultura moderna, l-eqreb riferiment għall-prinċipju tad-dinjità inaljenabbli tal-persuna hi d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet Umani. San Ġwanni Pawlu II sejħilha “kisba kbira fil-mixja twila u iebesja tal-ġeneru uman”, u “waħda mill-ogħla espressjonijiet tal-kuxjenza umana”. Id-drittijiet mhumiex biss individwali, imma anki soċjali; huma tal-popli, tan-nazzjonijiet..... Dan l-għarfien imġedded tad-dinjità ta' kull bniedem għandu implikazzjonijiet soċjali, ekonomiċi u politiċi serji.

Il-ħarsien tal-aħwa u tal-ħolqien kollu bħala don milqugħ mill-imħabba tal-Missier, iqanqal imġiba ta' attenzjoni, ta' għożża u ta' stagħġib. Hekk, min jemmen, huwa u jikkontempla l-proxxmu bħala ħuh u mhux bħala barrani, iħares lejha bi ħniena u empatija, mhux bi stmerrija jew mibegħda. U jekk jikkontempla d-dinja fid-dawl tal-fidi, wieħed iħabrek biex, bl-għajnuna tal-grazzja, jiżviluppa l-kreattività tiegħu u l-entuzjażmu tiegħu biex isolvi t-traġedji tal-istorja. Jara u jiżviluppa l-ħiliet tiegħu bħala responsabbiltajiet li tgħabbih bihom il-fidi tiegħu, bħala doni ta' Alla biex iqegħidhom għas-servizz tal-umanità u tal-ħolqien.

Mulej, x'ħasra li ma nafux jew ma rridux ngħixu lkoll bħall-aħwa!

X'ħasra li l-bniedem stess qed joħloq

sitwazzjonijiet ta' ingustizzja soċjali,

ta' nuqqas ta' ugwaljanza fl-opportunitajiet, ta' ermaġinazzjoni

u ta' nuqqas ta' protezzjoni ta' min hu l-iżjed dgħajjed!

Mulej, nixtiequ nitolbuk għal dawk kollha

li qed jiffaċċjaw riskji serji biex jiddefendu lill-vittmi ta' abbuż,

kif ukoll biex jiġġieldu fejn ikun hemm ksur

tad-dinjità u d-drittijiet ta' ħuthom il-bnedmin.

Mulej, nitolbuk sabiex tagħti s-saħħa u l-kuraġġ

lil dawk kollha li jaqbzū għad-drittijiet fundamentali

u jiġġieldu biex id-dinjità u drittijiet tal-oħrajn jiġu rispettati,

Kun int, Mulej, it-tama tagħhom,

speċjalment meta jkunu għaddejjin minn tbatija

u jkunu qed isofru tortura u abbuż,

kif ukoll meta jifgħuhom il-ħabs u saħansitra joqtluhom.

Mulej, nitolbuk biex tagħtina l-grazzja li kull fejn naraw

id-drittijiet fundamentali ta' xi ħadd qed ikunu miċħuda,

inkunu pronti biex inħossu r-responsabbiltà

li nagħmlu xi ħaġa biex niddefenduhom u nagħtu l-għajnuna.

Għinna, Mulej, biex ma nkunux ħatja li warrabna lil xi ħadd,

li ħqarna lil xi ħadd jew li appoġġajna lil xi ħadd

li ċaħħad id-drittijiet fundamentali ta' xi persuna.

KANT

Nitolbu flimkien

Nitolbuk Mulej sabiex tagħtina għajnejn attenti għal ħutna, speċjalment għal dawk li qed ibatu. Għinna ħalli ma nibqgħux indifferenti quddiem it-tbatija tal-oħrajn.

Nitolbu... Ismagħna nitolbuk Mulej.

Mulej, dawk li jiġġieldu għad-drittijiet tal-oħrajn qed jagħmlu hekk għax ma jarawx biss numri, iżda ommijiet, missirijiet, aħwa u tfal. Agħmel li aħna bħalhom inkunu nies li ma narawx biss numri, iżda bnedmin li għandhom bżonn l-għajnuna.

Nitolbu... Ismagħna nitolbuk Mulej.

Għinna Mulej ħalli dejjem inkunu pronti biex inħarsu lejn l-oħrajn, lejn il-bżonnijiet u l-problemi tagħhom, biex b'hekk inkunu f'komunjoni magħhom. Agħtina l-grazzja li nagħrfu d-dinjità umana f'kull persuna, hi x'inhil r-razza, l-ilsien jew il-qagħda tagħha.

Nitolbu... Ismagħna nitolbuk Mulej.

Nitolbuk Mulej sabiex inkunu kapaċi nifhmu aħjar it-tbatija ta' persuni li d-drittijiet fundamentali tagħhom jinsabu mhedda minn ħaddieħor jew mill-awtoritajiet ta' pajjiżhom, kif ukoll ta' dawk li jkunu qed jiġġieldu għalihom.

Nitolbu... Ismagħna nitolbuk Mulej.

Mulej, agħti d-dehen lil min għandu l-poter u lil min iħaddem il-gustizzja, biex jaħdem b'integrità sħiħa biex jiproteġi d-drittijiet fundamentali tal-bniedem, speċjalment ta' min hu l-iktar vulnerabbli.

Nitolbu... Ismagħna nitolbuk Mulej.